

Antibiotika - individnytta kontra samhällsrisk

Otto Cars, ordförande Strama

otto.cars@strama.se

Antibiotika har räddat miljontalsliv. Genom det skydd mot infektions-komplikationer som effektiva antibiotika inneburit har också enorma medicinska framsteg kunnat göras. Även om många varningsrop hörts under de mer än sex decennier som antibiotika funnits har det globala missbruket av dessa värdefulla läkemedel fortsatt. Antibiotika är en global resurs som håller på att ta slut och vi måste alla hjälpas åt för att dess livslängd skall bli så lång som möjligt- parallellen med klimatfrågan är slående. Vi vet att användning av antibiotika har en stark koppling till utvecklingen av resistenta bakterier både på individ- och populationsnivå och konsekvenserna av resistensutvecklingen är i dag kännbara både avseende sjukdom och dödlighet. Europeiska smittskyddsmyndigheten, ECDC, anger att 25 000 personer per år i EU dör till följd av resistenta bakterier. Moderna placebokontrollerade studier visar att den individuella nyttan med antibiotika vid de flesta vanliga luftvägsinfektioner – som är de infektioner där merparten av all antibiotika används - är marginell. I arbetet mot resistenta bakterier handlar det om att värdera risker. Viktigast vid handläggning av infektioner är naturligtvis att det finns en effekt/vinst av antibiotikabehandling för patienten i form av minskad risk för komplikation eller kortare tid med symtom. När det gäller antibiotika måste man också väga in den individuella vinsten mot ekologiska förändringar för både individen och samhället. Resistens är inte säkert reversibel och varje ny antibiotikakur ger de resistenta bakterierna fördelar.